జుజుమురా

గొల్లపూడి మారుతీరావు

ఈనాటి పాఠకులకోసం ఒకనాటి ఆణిముత్యం

గొల్లపూడి మారుతీ రావుగారు 1971 ప్రాంతాల్లో వ్రాసిన కథ ఇది. ఆ సందర్భాన్ని గుర్తు తెచ్చుకుంటూ ఆయన ఇలా అన్నారు " నేనప్పుడు శంభల్‌పూర్ ఆకాశవాణి కేంద్రంలో పనిచేస్తున్నాను. అందరూ అడిగేవారు.. ఆ పరిసరాల నేపథ్యంలో ఏదైనా కథ వ్రాయమని. కానీ అక్కడ వున్నన్ని రోజులూ నాకే ఏ కథాంశమూ స్ఫురించలేదు.. అక్కడినుంచీ బదిలీ ఐ వెనక్కి వచ్చేసే రోజు..మరో ఇద్దరు ఫ్రెండ్స్ తో కలిసి స్కూటర్ మీద శంభల్‌పూర్ నుంచీ భువనేశ్వర్‌కి బయలుదేరాం. ఆ చీకటి రాత్రిలో 'జుజుమురా' వద్ద టీ తాగడానికి స్కూటర్ ఆపాము. ఇంకో రెండు గంటల్లో ఒరిస్సా సరిహద్దులు దాటుతాం..సరిగ్గా అక్కడ ఈకథకి ఆలోచన రూపం దిద్దుకుంది. ఈ కథని సినిమాగా తీస్తామని చాలామంది ముందుకి వచ్చారు. కె.హేమాంబరధరరావు గారు, కె.రాఘవేంద్రరావు గారు కూడా వున్నారు వాళ్ళలో. డైరెక్టర్ వంశీ (అన్వేషణ, సితార..ఫేమ్) ఈ కథకి పెద్ద ఫాన్.. మళ్ళీ 36 సంవత్సరాల తరువాత మీరు కౌముదిలో ప్రచురించి మరోసారి జుజుమురా ని ప్రపంచానికి చూపిస్తున్నారు.."

బస్సు జుజుమురా దగ్గర ఆగినప్పుడు మొదటిసారిగా ఆ అమ్మాయిని చూశాను.

నవంబరు చలి దుర్మార్గుడి పగలాగ పట్టుకుని వదలకుండా ఉంది. తారు పూసినట్లున్న నల్లటి మేఘాల చాటున నీరసంగా తొంగి చూస్తున్నాడు చంద్రుడు. నక్షత్రాలు అక్కడక్కడ అలికినట్లున్నాయి. చెట్లన్నీ చలికి బక్కచిక్కిపోయి బిగుసుకుపోయినట్టున్నాయి.

శంభల్‌పూర్ నుంచీ భువనేశ్వర్ ప్రయాణం. "ఈ రాత్రి వద్దు భాయ్. రఢాకోల్ అడవిలో చలి తట్టుకోలేవు. రేపు వెళుదువుగాని" అన్నాడు సాహు. అయినా వినిపించుకోలేదు. "రేపు ఉదయం భువనేశ్‌లో పని ఉందం"టూ బస్సు ఎక్కాను.

ముతక శంభల్‌పూర్ చీరలో చుట్టిన నాజూకయిన రబ్బరు బొమ్మలాగా ఉంది ఆమె. ఆ లావణ్యం, ఆ నాజూకుతనం చూసి కాసేపు ఒరియా అమ్మాయేమోననుకున్నాను. పొడవుజుట్టు సీటుకిందకి చీకట్లో నల్ల తాచులాగ వేలాడుతోంది. నన్ను కాస్త తికమక పెట్టింది ఒకటే - ఆమె సిగలో కెంపులాంటి గులాబీ పువ్వు. ఇక్కడ అమ్మాయిలు పువ్వులు పెట్టుకోరు. సంప్రదాయంలో రాష్ట్రీయ సంస్కారం, అలంకరణలో రాష్ట్రేతర సంస్కారం అలవరచుకున్న ఆమె నన్ను కాసేపు ఆలోచించుకునేటట్టు చేసిన మాట నిజం.

ఆమె అందమయిన అమ్మాయి కాదు. నేను కూర్చున్న చోటుకి నాజూకయిన సన్నటి వెలుగొస్తోంది. ఒక్కసారి వెనక్కి తిరిగి నవ్వితే ఆ చీకటి రాత్రిలో మందకొండిగా వెలిగే బస్సు లైట్లలో ఆమె కళ్ళు రెండు అగ్ని గోళాల్లాగా ప్రతిఫలించడం చూశాను. శరీరంలో కనిపించని ఏ అందాన్నయినా భర్తీ చేయగలిగిన అందమైన కళ్ళు. తీక్షణమైన చూపు. నా ముందు సీట్లో కూర్చుంది. ఆమె ఒంటరి, పక్కన ఎవరూ లేరు. నా పక్క కునుకు తీస్తున్న పండా కారా కిళ్ళీ చారలో చొంగ కలిసి వంటి మీదకి కారుతుండగా రాత్రి చలిని అనాయాసంగా జయించి నిద్రపోతున్నాడు.

ఆ బాధ ఇప్పుడు అర్థమవుతోంది. ఆంధ్రదేశంలో చలికాలానికి ఉపయోగించే ఏ దుప్పటీ ఈ చలికి ఆగడంలేదు. సీటులో ముడుచుకు కూర్చుని మగతలో పడుతున్నాను.

ఉన్నట్టుండి బస్సు కుదుపుతో ఆగింది. అందరి ముఖాల్లో ఆశ్చర్యం కనిపించింది. ఒరియా భాష ఒక్కసారి నిద్రలేచింది. వాళ్ళు అతిత్వరగా మాట్లాడుతారు. మాటల్లో కంచు గొంతు వెదికి తెచ్చుకుంటారు. డ్రైవరు ఏదో చెబుతున్నాడు. కొన్ని నిద్రముఖాల్లో కోపం తెలుస్తోంది. క్రమంగా ప్రయాణీకులంతా బస్సు దిగారు. నాముందున్న అమ్మాయి ఊదారంగు శాలువా విదిలించి దగ్గరగా లాక్కుని లేచింది. నేనూ లేచాను.

"జుజుమురా" అన్న నల్లటి అక్షరాలు బస్సు లైట్ల వెలుగులో కనిపిస్తున్నాయి. చుట్టూ దట్టంగా చెట్లు. చిన్న గ్రామం, నల్లటి కంబళి కప్పుకుని నిద్రపోతున్న దయ్యంలాగ ఉంది "జుజుమురా". ప్రతిగాలి తెరతోనూ చలి విరుచుకు పడుతోంది.

బస్సు ఎందుకు ఆగిందో ఇంకా అర్థంకాలేదు నాకు. ప్రయాణీకుల ప్రశ్నలకు బీడీ కాలుస్తూ తాపీగా సమాధానాలు చెపుతున్నాడు డ్రైవరు. అతని ముఖంలో ఏపాటి ఆందోళనా లేదు. జీవితంలో కష్టసుఖాలకు అలవాటుపడిన వేదాంతిలాగా నిశ్చింతగా ఉన్నాడు - అది అతి సామాన్య విషయంలాగ. అతనేం చెపుతున్నాడో తెలుసుకోవాలనిపించింది. చుట్టూ చూశాను. ఒక చెట్టు నీడన రాయిమీద కూర్చుంది అమ్మాయి. ఆ అమ్మాయికి ఇంగ్లీషు అర్థమవుతుందేమో, దగ్గరికి వచ్చి అడిగాను. "బస్సు డ్రైవరు ఏం చెపుతున్నాడో చెప్పగలరా?" అని.

ఆ అమ్మాయి తలెత్తి నా వేపు పరీక్షగా చూసింది. ఆ అందమయిన కళ్ళు నన్ను ఎక్సరే పరీక్ష చేస్తున్నట్టున్నాయి. పాపం ఈవిడకి నా భాష అర్థం కావటం లేదేమో వెనక్కి తిరగబోతుండగా అనుకోని షాక్ తగిలింది.

"ఇంజన్ చెడిందట. క్షణంలో బాగు చేస్తానంటున్నాడు డ్రైవరు" స్వచ్ఛమైన తెలుగులో వచ్చింది సమాధానం. నేను నివ్వెరపోయాను. నాలో ఆశ్చర్యానికి ముచ్చట పడినట్టుంది. పకాలున నవ్వి - "నాకు తెలుగు ఎలా వచ్చునా అని ఆశ్చర్యపోతున్నారా?" అంది.

"అది ఒకటి. నేను తెలుగువాడినని ఎలా అర్థం చేసుకున్నారా అని ఆశ్చర్యపోతున్నాను" అన్నాను. ఆమె నవ్వితే బుగ్గలు సొట్టలు పడుతున్నాయి.

ఒకసారి నా ముఖం పరికించింది. "మీకు జర్దాపాన్ వేసుకోవడం అంతగా అలవాటు లేదనుకుంటాను" అంది.

"మీరెలా గ్రహించారు!"

"పాన్ వేసుకుంటే ఇక్కడ వాళ్ళు గంటల కొద్దీ, బుగ్గన ఉంచుకుంటారు. మీరేమో కిటికీ దగ్గర కూర్చున్నారు. అయిదు నిముషాల్లో పూర్తి చేసేస్తున్నారు"

"అవును ఈ దేశం వచ్చాకే అలవాటయింది"

"కొత్తగా వచ్చారా?"

"రావడానికి పాతవాడినే. కానీ నేను తెలుగువాడినని ఎలా అర్థం చేసుకున్నారో ఇంకా చెప్పలేదు మీరు"

"మీ చేతుల్లో తెలుగు ఉత్తరం ఉంది. మీరు కట్టుకున్న పంచె పొందూరు ఖద్దరు"

ఒక్క క్షణం నిర్ఘాంతపోయాను. **మగాడు ఆడదానిలో అందాన్ని చూస్తాడు. ఆడది అలంకరణల్ని చూస్తుంది. అందుకనే ఆడది మగాడి సోషల్ స్టేటస్‌ని సులువుగా అర్థం చేసుకుంటుంది.**

"మీరింత జాగ్రత్తగా నన్ను పరికించారని అనుకోలేదు" నవ్వాను.

"కూర్చోండి" అని ఎదురుగ్గా ఉన్న మరొక రాయిని చూపించింది.

"మీరేం చేస్తారు?" అనడిగింది కూర్చున్నాక.

"టెక్స్‌టయిల్ మిల్ ఏజెంటుని. ప్రతి సీజన్‌లోనూ వచ్చి ధర్మవరం చీరలకి ఆర్డర్స్ తీసుకుంటాను. తిరిగి వెళ్ళి సరుకు పంపించే ఏర్పాటు చేస్తాను. అమ్మకంలో రెండు పర్సెంట్ కమీషన్ ఇస్తారు. అందులో ఒక పర్సెంట్ జర్దాకిళ్ళీలు నమిలి ఒరిస్సాకే చెల్లించి వెళ్ళిపోతాను"

గలగలమని నవ్వింది.

నిద్రపోతున్న "జుజుమురా"లో కాస్త అందమయిన చైతన్యం వచ్చినట్టనిపించింది. నా ముఖంలో ఆశ్చర్యాన్ని చూసి కాస్త సిగ్గుపడింది.

"ఎలా ఉంది ఒరిస్సా మీకు?"

"ఇక్కడికి వస్తూ పోతూండడం 14 నెలల అలవాటు. ఎలా ఉందంటారా? దిగులుగా, తీరుబాటుగా, ఒంటరిగా, భయం భయంగా ఉంది. ఎక్కడయినా తెలుగు ముఖం కనిపిస్తుందా అని వెదకడం, కనిపిస్తే కదలకుండా పట్టుకు వేళ్ళాడడం, తెలుగు భాష వినిపిస్తే ఆప్తబంధువుని చూసినట్టు ఫీలవుతాను"

"ఆయితా మీకో ఆప్తబంధువు దొరికినట్టే" నవ్వింది.

ఆమె చొరవకి ఆశ్చర్యం కలిగినా, ఆ చిక్కటి రాత్రి అలా బంధుత్వం కలపడం ఆనందంగానే ఉంది నాకు.

"అవును. మిమ్మల్ని కలవడం ఆనందంగానే ఉంది. ఇంకా మిగతా ప్రయాణమంతా మీ స్నేహంతో నింపుకుంటాను" అన్నాను.

"శంబల్ పూర్ జీవితం ఎలా ఉంటుంది మీకు?"

"చెయ్యని నేరానికి విధించిన 'ఎ' క్లాసు జైలులాగ ఉంటుంది. అక్కడేం సమస్యలు లేవు. కష్టాలు లేవు. అన్నీ దొరుకుతాయి. మనిషికి కావాల్సింది తిండీ, నిద్ర అయితే శంబల్ పూర్‌లో ఏమీ లోపం లేదు. కానీ మనస్సుని బతికించుకోడానికి మరేదో కావాలి. అది అక్కడ లేదు. తెలుగుమాట వినిపించగానే ఇక్కడ మనుషులు ఆశ్చర్యంగా చూస్తారు. లేక అనుమానంతోనా? చాలా సంవత్సరాలుగా ఈ వేపుకి రైళ్ళ రాకపోకలు లేవనుకుంటాను. హీరాకుడ్ డామ్ నిర్మాణం ఈ ప్రాంతంలో పెద్ద భావ విప్లవానికి కారణమయి ఉంటుంది. క్రమంగా బయట జనం వచ్చారు. వాళ్ళంతా తెలివయిన వాళ్ళు. చదువుకున్న వాళ్ళు. ఆ విషయాన్ని వీళ్ళకి తెలిసేటట్లు చేశారు. చేస్తున్నారు. తెలివయిన వాడినయితే పరవాలేదు కాని తెలివయినవాడినని వీళ్ళచేత ఒప్పించాలి. నెత్తికెక్కితే ప్రమాదం. ఆ ప్రమాదంలో ఈ ప్రాంతీయులు కొట్టుమిట్టాడుతున్నారు. ఇక్కడ చదువు సంస్కారం ఉంది. అది మనవాళ్ళతో పోటీపడేంతకాదు. వీళ్ళు మంచివాళ్ళు. ఇక్కడికి వచ్చిన వాళ్ళు కాస్త "అహంకారం"తో వచ్చిన వాళ్ళు. భావ వైదుష్యం కాస్త సుపిరియారిటీ కాంప్లెక్స్‌కి దారి తీస్తుంది. అందుకనే వాళ్ళ కళ్ళలో అనుమానం."

"శంబల్‌పూర్ గురించి చాలా ఆలోచించారే!"

"అక్కడి తీరికను ఏదోవిధంగా నింపాలిగా మరి? కాని గమనించారా? - శంబల్‌పూర్ జానపద సంగీతం, నృత్యానికి ఒక ప్రత్యేకత ఉంది. గిరిజనుల సంస్కారం నుంచీ అప్పుడే బయటపడిన ఒక విచిత్రమైన రిథమ్ కనిపిస్తుంది. ఈ రాష్ట్రంలో "జానపదం" నరాల్ని కదిపే లయబద్ధమయిన సంగీతం".

ఆమె వింతగా నన్నోసారి గమనించింది. "ఈ శంబల్‌పూర్ చీరలు మీకు నచ్చలేదా? " ఈసారి ఆమె కల్పించిన అవకాశాన్ని పూర్తిగా వినియోగించుకుని ఆమెని నఖశిఖ పర్యంతం గమనించాను. ఆమె అందంగానే ఉంది. అదే చెప్పాను.

"ఈ చీర మీరు కట్టుకుంటే అందంగా ఉంది. ఇప్పుడు నా మనస్సు మార్చుకున్నాను."

"ఏ విషయంలో, నా విషయంలోనా, చీర విషయంలోనా?" ఎంత సాహసం! ఇలాంటి సందర్భంలో నేను ఓడిపోను.

"రెండింటిలోనూ" అన్నాను.

అంతే. మళ్ళీ "జుజుమురా"ని చిరునవ్వు కుదిపి పలకరించింది. ఈసారి ప్రయాణీకులంతా అర్థమయినట్టు మా వేపు దొంగ చూపులు చూసి నవ్వుకున్నారు.

"చూశారా! వాళ్ళు మనని చూసి ఎలా నవ్వుతున్నారో" అన్నాను.

"ఎందుకంటారు?" అంది అసలే పెద్దవైన కళ్ళ కొసల నుంచీ చూస్తూ.

"ఆ నవ్వు నాకు తెలిసినంతవరకు ఒకటే అర్థం. ప్రేయసీ ప్రియుల్నో, భార్యాభర్తల్నో చూసినప్పుడు వాళ్ళ జీవితాల్లో మధురానుభూతులు ఒక్కసారి జ్ఞాపకం వస్తాయనుకుంటాను"

ఈసారి మళ్ళీ కట్టలు తెంపుకునే నవ్వుని బలవంతంగా ఆపింది.

"మీపేరు?"

"మీరా"

బస్సు రిపేరు అయిందని ఒరియాలో అరుస్తున్నాడు కండక్టరు. లేచి చీరె సవరించుకుంది. నేను లేవడానికి చెయ్యి అందించింది. కాస్త ఆశ్చర్యం కలిగినా, అదేదో సామాన్యమయిన విషయంలాగా అందుకున్నాను. జారిపోయిన నా కండువాని తనే బుజం మీద వేసింది. ఇదంతా తోటి ప్రయాణీకుల దృష్టి పడకపోలేదు.

బస్సులో నేను ఇదివరకే కూర్చున్న సీటులోకి కునుకుతున్నాను. నా పక్కన కూర్చున్న పండా నా భుజం మీద చెయ్యి వేసి ఏదో ఒరియాలో అన్నాడు. నా కర్థంకాలేదు. మీరా నవ్వుతోంది. ఆశ్చర్యంగా చూశాను. "ఆయనేమంటున్నాడో తెలుసా? మీరిద్దరూ భార్యాభర్తలు కదా? రెండు సీట్లెందుకు. మీరు నా పక్కన కూర్చుంటే, ఆయన పడుకుంటాడట"

నా ముఖం ఎరుపెక్కింది. కోపంగా ముసలాడి వేపు చూశాను.

మీరా నా చెయ్యి పట్టుకుని "మనం భార్యాభర్తలం కానక్కరలేదు కానీ, ఇటువచ్చి నా పక్కన కూర్చోండి. పాపం, ఆయన పడుకుంటాడు" అంది.

నిస్సహాయంగా కూర్చున్నాను. బస్సు కదిలింది. ఉన్నట్టుండి చుట్టూ ఉన్న చలిగాలి పొంచి ఉన్న దుర్మార్గపు ఆలోచనలాగ బస్సులోకి జొరబడింది.

మెల్లగా జేబులోంచి జర్దాపాన్ తీశాను. పద్మశ్రీ లభించడంలాంటిదనుకుంటాను జీవితంలో భాగస్వామిని సంపాదించుకోవడం. ఎవరేనా కనిపించి బస్సులో నీతో గంటసేపు ప్రయాణం చేసిన అమ్మాయి నీ భార్య అవుతుందంటే ఒక్క క్షణంలో తెల్లబోతాను. వెంటనే నమ్మాలనిపించదు. అపనమ్మకమేననుకుంటాను నా మాటల్లో ద్యోతకమైంది. కానీ నా భార్య అయే అర్హతలు "మీరా"కి లేవా? నేను లక్షాధికారిని కాను. జీవితం పట్ల కనీసం ఆమెకున్నపాటి కలలు కూడా నాకు లేవు. ఒంటరిని. ఏదో సమయంలో దాని గురించి

ఆలోచించాలి. కానీ చీకటి రాత్రిలో ఈ చలిలో పరిచయమైన ఈ కొత్త అమ్మాయి సరసన మొదటిసారిగా ఆ ఆలోచనలు చేస్తాననుకోలేదు.

"మీ కోపానికి కారణం చెప్పనా? అనుకోకుండా కలిసిన పేరూ ఊరు తెలీని ఈ కొత్త అమ్మాయి నా భార్య అంటాడా ఈ ఫూల్!" అని కోపం వచ్చింది మీకు. అవునా?" అంది.

"మీకెలా తెలుసు?"

"నేను బి.ఏ సైకాలజీ స్టూడెంటుని, ఒక్క సైకాలజీయే నాకు నచ్చిన సబ్జెక్టు" అంది.

మరోసారి ఆశ్చర్యపోయాను. ఆ అమ్మాయి అంత చదువుకున్నదని నేనూహించలేదు.

"అవుననుకుంటాను. భార్య గురించి ఆలోచించడానికి కాస్త వ్యవధి కావాలి".

"అవును. అది నెమ్మదిగా తలకెక్కే విషంలాంటిది. అది మన ప్రాణం తీస్తుందనేలోగా గొంతు దిగిపోతుంది"

"అయితే పెళ్ళంటే మీకిష్టంలేదా?"

"మీకు అడగడం తెలీలేదు. మీకు విషమంటే ఇష్టం లేదా అని అడగాలి. నేను మాట్లాడేది స్లోపాయిజన్ గురించి."

నేను అప్రతిభుతడనయాను. **ఎదుటి వ్యక్తిలో ఆలోచనల్ని ఛేదించే అందమైన ఆయుధాలు మీరా దగ్గర ఉన్నాయి.**

"నన్ను క్షమించాలి మీరు. సరిగ్గా మాట్లాడటమయినా చేతకాని మనుషుల మధ్య బ్రతకడం, పొగరుగా మాట్లాడ్డం అలవాటు చేసుకున్నాను. అదీగాక, మన తెలుగుదేశం సంస్కారం ప్రకారం ఆడపిల్ల ఏం మాట్లాడకూడదో నాకు తెలీదు మరి. నేను పెరిగింది ఇక్కడే" అంది.

మనం చెయ్యలేని పనిని, మనలో లేని గుణాన్ని ఇంకొకరితో చూడడాన్ని 'ఆకర్షణ' అంటారనుకుంటాను. ఆ విధంగా మీరా నన్ను ఆకర్షించింది. క్రమంగా పెళ్ళి చేసుకోవాలన్న ఆలోచనకి మనస్సు ఒదిగిపోయింది. నాకూ ఆమెతో మాట్లాడటంతో ధైర్యం వచ్చింది.

"నేను పూరీ వెడుతున్నాను. ఈ పండా ఆశీర్వాదం ఫలించాలని జగన్నాధుడికి చెప్పుకుంటాను" అన్నాను.

ఇప్పుడామె ముఖంలో ఆశ్చర్యం కనిపించింది.

"అంటే - మీరు నన్ను పెళ్ళి చేసుకుంటారన్న మాట"

ఏందుకు చేసుకోకూడదు? పెళ్ళిని సాంప్రదాయాల కళ్ళజోడుతో పరిశీలించే పెద్దలెవరూ బ్రతికిలేరు. అమ్మలేదు. నాన్నలేడు. 'పెళ్ళి' నా జీవితంలో కలకాలం నిలవడానికి చేసే స్నేహంలాంటిది. మీరు మంచి స్నేహితులు కాగలరని ఈ చిన్న వ్యవధిలోనే అనిపించింది."

అంత పెద్ద కళ్ళలో కదిలిన నీటితెరని ఆ మసక వెలుగు దాచలేకపోయింది. ఆ చిలిపి కళ్ళలో నీళ్ళు నేను ఊహించలేనిది.

"థాంక్స్" అంది మీరా. ఆమె చెయ్యి నా చేతిని బలంగా పట్టుకుంది. నేను వణుకుతున్నానని అప్పుడర్ధమయింది - నేను తీసుకున్న నిర్ణయానికిగాని.. చలికి కాని.

"అదేమిటి అలా ఒణుకుతున్నారు? ఈ శాలువా కప్పుకోండి" అంది తన చుట్టూ ఉన్న శాలువా తీస్తూ.

"నోనో, మీకు అవసరం అది" అని ఆమె చెయ్యి పట్టుకు ఆపాను.

మీరా తియ్యగా నవ్వింది. **"భార్య" అనే ఆలోచన మనిషి హృదయంలో మరో బలమయిన కాంప్లెక్సు అనుకుంటాను.** ఆ ఆలోచనతో మీ పట్ల విపరీతమయిన పొసెసివ్‌నెస్ పెరుగుతోంది. ఇక మీకు చలివేస్తే నేను తట్టుకోలేను. ప్లీజ్" అంది.

ఏమిటీ మనిషి!

"అయితే ఇద్దరం కప్పుకుందాం" అన్నాను.

"సరే. జీవితాన్ని పంచుకునే ముందు శాలువని -" నవ్వి తన మీదకి మిగతా సగం శాలువాని లాక్కుంది.

ఇప్పుడు ఆమె శరీరం నాకు తగులుతోంది. సన్నటి ఆమె నడుం వెచ్చగా నా కుడిచేతికి ఆనుకుంది. ఆమెకి చాలా బలమయిన, పెద్ద రొమ్ములని అప్పుడర్థమయింది. నాకు తగులుతున్నాయని తెలుసు. అది నేను తెలుసుకున్నానని గ్రహించి నావేపు చూసి మెత్తగా నవ్వింది. ఈ అమ్మాయి ఆలోచన ఏ చర్యా దాటిపోలేదు!

ఇలా కూర్చున్న మరే సందర్భంలోనయినా రక్తం వేడెక్కి నరాలు వశం తప్పేవి. చెమటలు పట్టేవి. యౌవనం ఆకలిగొన్న సింహమయేది. కానీ ఆ క్షణంలో అలాంటిదేమీ జరగలేదు. అదేదో నాకు అతి సహజమయిన సందర్భంలాగ, భార్య అంతకన్న ఆత్మీయంగా భర్త సరసన ఎలా కూర్చుంటుంది? అనిపించింది. **పసిపాపను పెట్టుకునే ముద్దుకీ, అమ్మాయి పెదవుల మీద ముద్దుకీ తేడా ఉంది.**

"నా భర్తతో ఇలా ఆప్యాయంగా కూర్చుని ప్రయాణం చెయ్యాలని అనిపించేది. ఈ చలి ఈ రాత్రి ప్రయాణం ఆనందంగా లేదూ?" అంది. అది ప్రశ్నలాగా లేదు. తన మనస్సులో ఆలోచనని బహిరంగంగా మాటల్లో పేర్చినట్లుంది. నేనేం సమాధానం చెప్పలేదు.

రఘాకోల్ అడవిలోంచి బస్సు వెళుతోంది. బస్సు శబ్దం తప్ప అంతా నిశ్శబ్దం. లైట్లు చెట్లమీద పడినప్పుడు పొడవు సరుగుడు చెట్ల వెనక దట్టమయిన చీకటి గుబురు కట్టుకుని ఉన్నట్టుండి ఎక్కడో తుపాకీ పేలింది. నేను తుళ్ళిపడ్డాను. నా భుజం పట్టుకు ఆపింది.

మరేం భయం లేదు ఆ చెట్ల మధ్య ఎవరో టపాకాయలపేలుస్తున్నారు" అంది.

"మీకెలా తెలుసు?"

"ఈ అడవిలో అక్కడక్కడా చిన్న చిన్న పల్లెలున్నాయి, ఎలుగులూ, అడవి దున్నలూ, ఏనుగులూ, నక్కలూ, అప్పుడప్పుడు పులులూ పల్లెల వేపు వస్తాయి. ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు వాళ్ళు పల్లెటూరి వాళ్ళకి బాణాసంచా ఇస్తారు. జంతువుల అరుపులు వినిపించగానే టపాకాయలు పేలుస్తారు. ఆ శబ్దాలు విని దూరంగా పారిపోతాయి. అడవుల్లో బ్రతికే వీళ్ళకి ప్రతిరోజూ చావు బతుకులతో పోరాటం" జీవితాన్ని గురించి ఎంతో ఆలోచించిన వేదాంతిలాగా చీకట్లోకి చూస్తూ నవ్వింది. ఉన్నట్టుండి పండా గుర్రు ప్రారంభించాడు. ఆ రాత్రి నేను తీసుకున్న నిర్ణయాలవల్ల ననుకుంటాను, ఎందుకో పిరికితనమనిపించింది. నాకు తెలియకుండానే మీరా నడుం చుట్టూ చెయ్యివేసి గట్టిగా పట్టుకున్నాను. అలా ఎంత సేపు గడిచిందో తెలియలేదు.

"ఏమండీ" అంటూ చెవిలో మెత్తగా మీరా పిలిస్తే తెలివొచ్చింది. కళ్ళిప్పాను. బస్సు ఆగినట్లుంది. చుట్టూ 'టీ' దుకాణాలు.

"రఘాకోల్ వచ్చాం. కాస్త టీ తాగరూ?" అంది. చుట్టూ చూశాను. బస్సంతా ఖాళీగా ఉంది. ఆమె ఒళ్ళో తలపెట్టుకున్నానని అప్పుడర్థమయింది. సిగ్గుపడిపోయాను.

"నిద్రపోయినట్టున్నాను. సారీ! అన్నాను. మాట నోరు వెడలకముందే చేతితో నోరు మూసేసింది. "మీరలా పడుకుంటే నాకు చాలా తృప్తిగా ఉంది. మిమ్మల్ని లేపాలనిపించలేదు. అయినా తర్వాత ఆకలితో బాధపడతారేమోనని లేపాను. రండి" అంది లేస్తూ.

ఇద్దరం దిగాం.

"భర్త అపస్మారంలో ఉపయోగపడడానికి భార్యకి ఎంత అదృష్టం! థాంక్స్" అంది బస్సు దిగుతూంటే. ముందు ఉన్న తొందరపాటు, చొరవ ఏమయిందో, వైవాహిక జీవితాన్ని తనివితీరా రుచి చూసి తలమునకలయిన స్త్రీ మూర్తిలాగా కనిపించింది మీరా.

"ఏమిటలా చూస్తున్నారు?"

"ప్రతి స్త్రీ పుట్టుక నుంచీ వైవాహిక జీవితానికి సిద్ధపడుతుందనుకుంటాను. భార్య పాత్రని ఎంత సులువుగా స్వీకరిస్తున్నారు మీరు. "

"పదండి. ఇక్కడ మంచి రొట్టెలు దొరుకుతాయి. రండి" అంది చెయ్యి పట్టుకుని.

చిన్న పంచె కట్టుకున్న కుర్రాడు మిషన్‌లాగ చేతుల్తోనే అటూ ఇటూ తిప్పుతూ రొట్టెలు చేస్తున్నాడు. కాల్చడానికి పెనం ఏమీ లేదు. నేలకి సమంగా ఒక కుండని పాతేశారు. కుండ మధ్యలో నిప్పుసెగలు కక్కుతోంది. రొట్టెపిండిని వెడల్పుగా వేసి లోపల కుండ అంచులకి అంటిస్తున్నాడు. అయిదు నిమిషాల్లో నిప్పుసెగకి రొట్టె కాలుతోంది.

"శనగపప్పుతో మంచి పప్పు చేస్తారు. దీన్ని తడ్‌కా అంటారు. రొట్టెలకి మంచి ఉపహారం" అంటూ కుర్రాడికి ఒరియాలో తీసుకురమ్మని చెప్పింది.

పప్పు వేడిగా సెగలు కక్కుతోంది. నిజంగా చాలా రుచిగా ఉంది. మూడు రొట్టెలు కొన్నాను. టీ మనవేపు టీ లాగ ఉండదు. ఇక్కడ టీ ఒక్కొక్క చోట ఒక్కొక్క రుచి. కొందరు టీలో అల్లం వేస్తారు. ఇంకా శొంఠి, మిరియాలు, భంగ్ కూడా వేస్తారు. "తెల్లవారు ఝామున ప్రయాణీకులు, డ్రైవరు టీలో భంగ్ వేస్తే రుచిగా తాగుతారు. కాస్త హుషారుగా ఉంటుంది వాళ్ళకి" అంది మీరా.

ఆకలి చల్లార్చుకుని బస్సు ఎక్కాం. రఢాల్‌కోల్ నుంచీ అంగూల్‌కి 80 కిలోమీటర్లు ప్రయాణం. చాలా భయంకరమయిన రోడ్డు. రోడ్డుకి రెండు పక్కలా తవ్వేశారు. ఎక్కడ గొయ్యి ఉందో ఎక్కడ మట్టి ఉందో తెలీదు. పైగా రోడ్డు గొయ్యి ఉందో తెలీదు. పైగా రోడ్డు మరమ్మత్తు జరిగే చోట దీపం ఉంచడానికి బదులు పెద్ద పెద్ద చెట్టు కొమ్మలు పడేశారు. అదో కొత్త ప్రమాదం.

ఒకరికొకరు విడాకులు ఇచ్చుకుందామని కృతనిశ్చయం చేసుకున్న భార్యాభర్తల్ని బస్సులో కూర్చోపెడితే ఆ రోడ్డు వాళ్ళని అంగూల్ చేరే లోపల ఏకం చేసేస్తుంది. ఇష్టం లేకపోయినా ఒకరి మీద ఒకరిని విసిరేస్తుంది. **భారతీయ కర్మ సిద్ధాంతాన్ని వంటబట్టించుకున్న రోడ్డు** అది.

ప్రతీ పది నిముషాలకీ నా చేతుల్లో ఉంటోంది మీరా. బస్సులో దీపాలన్నీ ఆర్పేశారు. ఈసారి కుదుపుతో నా ఒళ్ళోకి తూలి లేచే ప్రయత్నం చేయలేదు. పొడవు జుత్తు నాకాళ్ళని చుట్టుకుంది. నా చేతికి ఆమె పల్చటి ఊపిరి తాకుతోంది. కుడికాలు మీద శరీరం బరువంతా వాలింది. ఇది చాలా వింత అనుభవం. మీరా కూడా ఆ అనుభూతి పొందుతున్నట్టుంది.

"అబ్బ! చలి!" అని శాలువా తన తలమీంచి లాక్కుంది. నా ఒడిలో ఊదారంగు ముద్దలా కనిపించింది మీరా.

బొయిండాకు పది మైళ్ళు అవతల ఈ రోడ్డు అంతమవుతుంది. ఆ తర్వాత కాస్త శుభ్రమయిన రోడ్డు. మీరా లేచి కూర్చుంది. నా వేపు నవ్వుతూ చూసి చెదిరిపోయిన జుత్తును సరిచేసుకుంటూ "భార్యని వెదుక్కోవడమంటే ఎంత బరువో చూశారా?" అంది.

"ఆనందంగా భరిస్తున్నాను" అన్నాను.

నావేపు చూసి పకాలున నవ్వింది. ఈసారి నేను నోరు మూశాను. "పండా లేస్తాడు - ఈసారి పిల్లల పెళ్ళి గురించి దీవెనలు గుమ్మరిస్తూ" అన్నాను.

"ఊహించుకున్న భర్త దొరకాలని ఆడపిల్లలు పూజలు చేస్తారు, తెలుసా? అంది చీకట్లోకి చూస్తూ.

కాసేపాగి అడిగాను. "మీ ఊహ ఏమిటో తెలియకుండానే మీకు భర్త దొరికేశాడు. వెళ్ళగానే మీ అమ్మతో చెప్తారా?"

పరాకుగా ఉన్నట్టుంది. చాలా సేపటికి ఇటు తిరిగింది. "ఊ?" అంటూ.

మళ్ళీ అడిగాను.

"చెప్పాలిగా మరి. మా అమ్మ సంతోషిస్తుంది. ఈపాటి ఆనందాన్ని ఈ మధ్య అమ్మ అనుభవించి ఉండదు." - ఆ గొంతులో చిలిపితనం, చొరవ వెనక కాస్తపాటి దిగులు ద్యోతకమయింది.

ఆ తర్వాత మా పెళ్ళి, తర్వాతి జీవితాన్ని గురించి 30మైళ్ళు చర్చించుకున్నాం. మా పెళ్ళి డిసెంబరులోనే జరిగిపోవాలి. నేను మా కంపెనీ తరఫున బరంపురంలో ఉండిపోయేటట్టు ఏర్పాటు చేసుకుంటాను. నా కాంపులన్నీ ఇద్దరం కలిసే తిరుగుతాం పిల్లలు పుట్టేవరకు. పిల్లలు? కుటుంబ నియంత్రణ గురించి కాస్సేపు తర్జన భర్జన పడ్డాం. మీరా తొందరగా కావాలంటుంది. ఆ తర్వాత కావాలంటే

నియంత్రణ. చివరికి నేనే రాజీ పడ్డాను. మాకు ముగ్గురు పిల్లలు. ఇద్దరబ్బాయిలు, ఒకమ్మాయి. ఇద్దరమ్మాయిలు, ఒక అబ్బాయి అయినా ఫరవాలేదు. ముగ్గురూ అమ్మాయిలే పుడితే? ఆపరేషన్! **మీరా జీవితంలో అవి అపురూపమయిన కోరికలు. భర్త ఒడిలో తలపెట్టుకుని నిద్రపోవడం, మల్లెపువ్వులు పెట్టుకోవడం, వెన్నెల్లో భర్త తనని ఒళ్ళో పెట్టుకు పడుకోవటం, వెన్నెట్లో భర్త కాళ్ళ మీద తల పెట్టుకుని నేలమీద కూర్చోవడం, ఇవన్నీ మధ్య తరగతి కలలు.** నా అంతస్తు చాలు వీటిని తీర్చడానికి. మీరా ఆలోచనలు పంచుకున్నాక మేమిద్దరం చాలా అనుకూలమంతమైన భార్యాభర్తలు కాగలమని నిశ్చయం చేసుకున్నాను.

బస్సేదో చిన్నపల్లె మధ్య నుంచీ వెళుతోంది. పది పన్నెండు దీపాలు వెలుగుతున్నాయి. లైటు వెలుగులో 'రంఢోలీ' అనే అక్షరాలు కనిపించాయి. మీరా కూడా గమనించినటుంది. నా వేపు తిరిగి "ఇది చూశారా ఎంత చిన్న ఊరో! ఒకప్పుడు ఈ చిన్న ఊరు దేశాన్నంతటినీ ఆకర్షించింది" అంది.

"ఎలా?"

"1975 లో ననుకుంటాను. ఇక్కడ గొర్రెల కాపరి కొడుకు - పదేళ్ళ కొడుకు హఠాత్తుగా మహానుభావుడయి పోయాడు. ఎవరికో ఏదో రోగం వస్తే ఏదో చెట్టు వేరు ఇచ్చాడట. అది వాడాక రోగం తగ్గింది. మరొకడు వచ్చాడు. అతనూ బాగయ్యాడు. అంతే. కార్చిచ్చయి ఆ వార్త వ్యాపించింది. మన దేశంలో మిస్టరీకి ఇచ్చే విలువ వాస్తవానికి ఇవ్వం. ఊరట కలిగించిన వ్యాపారస్తులు ప్రచారాన్ని పెద్ద ఎత్తున జరిపారు. ఆ కుర్రాడిని "రంఢోలీ నేపాలీ బాబా" అన్నారు. అన్నట్టు పక్కనే కాకుండా మద్రాసు, ఢిల్లీ, బొంబాయి, కలకత్తా అతని కీర్తి పాకింది. వేల కొద్దీ మూలికలు ఇస్తున్నారు బాబాగారు వచ్చినవారందరికీ. జబ్బులు ఉన్నవాళ్ళు లేనివాళ్ళు తీసుకుంటున్నారు. దేశంలో అన్ని మూలల్నుంచీ లక్షలాది మంది విమానాల్లో, కారుల్లో, రైళ్ళలో కటకం రావడం, ఆ రోజుల్లో దాదాపు 300 ఖర్చు పెట్టి టాక్సీల్లో రంఢోలీ చేరడం, బాబా దర్శనానికి. ఉన్నట్టుండి రంఢోలీకి దేశఖ్యాతి వచ్చేసింది. ఫలితం రోగాలు ఎలా తగ్గాయో తెలీదు కానీ ఈ పల్లెలోకి ప్రాముఖ్యత ఏర్పడింది. అతి త్వరలో కలరా వ్యాపించింది. ఆ రోజుల్లో కేవలం కటకం రైల్వే ప్లాట్‌ఫారం మీద ఎలకల్లాగా కలరాతో ఎంతో మంది చచ్చిపోయారని చెప్పుకుంటారు. ఆ కలరా కూడా బాబా కీర్తిలాగే దేశమంతా వ్యాపించింది. అప్పటికి ప్రభుత్వం కన్ను తెరిచింది. మొదట బాబాని నిర్బంధంలోకి తీసుకున్నారు. ఇకముందు మందులూ గట్రా ఇస్తే మర్యాద దక్కదని బెదిరించారు. వైద్యం ఆగిపోయింది. తగ్గే రోగాలకి సరే, వచ్చే కొత్త వ్యాధికి భయపడి క్రమంగా బాబా భక్తులు రావడం మానేశారు. ఎంత త్వరగా బాబాగారి కీర్తి వ్యాపించిందో అంత త్వరగానే సమసిపోయింది. ఇప్పటికీ ఆ రంఢోలో బాబా బ్రతికే ఉన్నాడు. గొర్రెలు కాసుకుంటున్నాడేమో. ఒకరోజు ఒక వెలుగు వెలిగిన ఈ 'రంఢోలి' అజ్ఞాతంలో చీకటిలో మరో బ్రతుకు బతుకుతోంది"

కథ పూర్తయ్యేసరికి అంగూల్ వచ్చేసింది.

రెండు సర్దార్‌జీ 'టీ' దుకాణాలు, చీకట్లో కదిలే పది ఎడ్లబండ్లూ, నిద్రపోతున్న ఒరియా ముఖాలూ, పెట్రోలు వాసనా, అరిగిపోయిన 'ఆవారా' సినిమా పాట, విరిగిన కాలుతో కుంటుతూ బస్సు స్టాండంతా పర్యటిస్తున్న కుక్కపిల్లా, గుండ పాన్ వాసనా, 'రూర్కేలా ఎక్స్‌ప్రెస్' పెన్నుల పరపతిని వర్ణిస్తూ హిందీలో కేకలు వేసే ఒరియా గొంతు, ఒక పెట్రోమాక్స్ లైటూ, కిళ్ళీతో గారెక్కి, ఊడిపోయిన రెండు పళ్ళు మినహా మిగతా పళ్ళతో చిరునవ్వు నవ్వుతూ "గొట్టాయ్ టొంకా"కి తన శీలాన్ని అమ్ముకోడానికి సిద్ధంగా ఉన్న ఒక అమ్మాయి - అదీ అంగూర్.

పెట్రోమాక్స్ దీపం ఉన్న టీ దుకాణం దగ్గరికి నడవబోతుంటే దూరంగా ఉన్న టీ దుకాణం వేపుకి మళ్ళించింది మీరా.

"అటు ఎవరూ లేరు. తీరిగ్గా మన కోసమే 'టీ' చేసి ఇస్తాడు పదండి" అంటూ.

ఆ మూలన టీ దుకాణంలో దీపం పడిన మేర తప్ప అంతా చీకటే. నా చేతి మెలికలో చెయ్యి తిప్పి నాతో నడుస్తోంది మీరా. ప్రయాణీకులు ఈ పాటికి మా బాంధవ్యం రూఢి చేసుకున్నట్టున్నారు. మా వేపు చూడ్డం మానేశారు. అదీగాక నిద్ర వాళ్ళ ఆసక్తిని

జయించింది. టీ బాగానే చేశాడు. మేం ప్రత్యేకంగా వాడిని వెదుక్కుంటూ వచ్చామని ప్రత్యేకంగా అల్లం ఎక్కువ వేశాడు. లేకపోతే మరికాస్త బాగుండేదనిపించింది. రెండు పళ్ళులేని ఒరియా అమ్మాయి టీ బడ్డీ నీడలో నిలబడి మమ్మల్నే అబ్బురంగా చూస్తోంది. **జీవితంలో బ్రతకాలని తను పవిత్రంగా కన్న కలని గుర్తు చేసుకుంటోందిగావును. లేదా ఆ కల గుర్తు రాకుండా మనస్సుని బిగపడుతోందో.**

టీ ముగించి డబ్బులిచ్చి వెనక్కి కదిలాను. కొట్టుదాటి నాలుగు అడుగులు వెయ్యగానే ఎవరో వెనకనుంచీ లాగినట్టనిపించింది. ఆలోచనలింకా ఒరియా అమ్మాయి వేపే ఉన్నాయేమో తుళ్ళిపడ్డాను. ఆ క్షణంలో మీరాని కాసేపు మరచిపోయాను. ఆ చీకట్లో నాజూకయిన ఒళ్ళు స్పర్శ తెలియగానే మీరాని గుర్తుపట్టాను. ఒరియా అమ్మాయి పెట్రోమాక్స్ దీపం నీడలో తచ్చాడుతోంది.

"ఇష్! ఇటు" అంది మీరా.

నాకు ఆమె చర్యకి ఆశ్చర్యం వేసింది. నా భుజం మీద పడిన ఆమె వేళ్ళు వణుకుతున్నాయి.

"మీరా? ఏమిటది?"

చీకట్లో నాకర్థమయ్యేలాగ నవ్వింది. "కోరిక..! వాళ్ళందరికీ తెలియని రహస్యం మనిద్దరి మధ్య ఉన్నదని గర్వపడ్డడానికి గుర్తు"

ఇంకా అర్థం కాలేదు.

"మొపాసా చదవలేదూ?"

చీకట్లో మొపాసా గుర్తు రావడంలేదు. ఆమె చేతిని పట్టుకోబోతుంటే తగిలిన బలమైన రొమ్ములు గుర్తుకొచ్చాయి.

"ముద్దు పెట్టుకోరూ!" అంది.

ఒక క్షణం దిమ్మరపోయాను.

ఆ చీకటి రాత్రిలో అటుపక్క ఒక చిన్న ప్రపంచం 'టీ' సేవిస్తూండడం ఇక్కడ నన్ను తన కౌగిట్లోకి తీసుకుని ముద్దు కావాలని సూటిగా అడిగే అమ్మాయి - ఏమయినా విచక్షణకి వ్యవధి లేని క్షణమది.

నా చేతులు అప్పుడే స్వాధీనం తప్పాయి. మనస్సూ క్రమంగా వశం తప్పింది. మంచులాంటి చల్లటి గాలి క్రమంగా మా శరీరాల మధ్య నలిగి, వేడెక్కి మెల్లిగా శలవు తీసుకుంది. శరీరాలు ఎక్కడా దూరం లేకుండా ఏకమయ్యాయి. మంచుకి గట్టిపడిన ఆమె చల్లటి పెదాలు నలిగి, మెత్తబడి, వేడెక్కి, వణకడం ప్రారంభించాయి. **అగ్నిహోత్రంలాంటి కౌగిలి అది.** ఆమె బలమయిన రొమ్ములు నా గుండెల్ని దొలిచేస్తున్నాయి. నా వీపు మీద ఆమె చేతులు బలంగా బిగుసుకుని ఆధారాన్ని వెదుక్కుంటున్నాయి. మా ఇద్దరి మధ్యా నా కళ్ళజోడు నలిగిపోతోంది. అది ప్రయత్నం మీద తనే తీసేసింది. కాస్సేపటికి ఆమె ఏడుస్తోందని తెలుసుకున్నాను. ఊపిరి సలపని ఆనందానికి పరాకాష్ఠ దుఃఖమేమో! నాకు భయమేసింది. అయినా ఆ ఉద్రేకానికి ప్రోత్సాహం ఆమెది. భయం భయంగా "మీరా!" అన్నాను.

మెల్లిగా చేతుల్ని విడిపించుకుంది. చీకట్లో నా పెదాల దగ్గర్నుంచీ ముఖమంతా తడిమి కళ్ళజోడు పెట్టింది. తన చిన్న రుమాలుతో నా ఎంగిలి పెదవుల్ని తుడిచింది. మళ్ళీ మెత్తగా కావలించుకుని రహస్యంగా చెవిలో

"థాంక్యూ! థాంక్యూ!" అంది.

ఇద్దరం వెలుగులోకి వచ్చేసరికి సూర్యుని మొదటి కిరణాలకు స్వచ్ఛంగా మెరిసే గడ్డిపువ్వులాగా ఉంది. ముఖంలో ఏమీ ఉద్రేకం కనిపించలేదు - కళ్ళకొనల్లో నా వేపు చూసేటప్పుడు చిలిపి ఆనందం తప్పిస్తే. ఆ చీకటి అనుభవానికి ఆమె ముఖంలో గుర్తేమీ లేదు. ఇందాకటి ఆమె ఉద్రేకానికీ, ఇప్పటి సంయమనానికి ఆశ్చర్యపోయాను.

డ్రైవరు మా కోసమే హారను మోగిస్తున్నాడు. అందరూ మా వేపే చూస్తున్నారు.

"చూశారా! వీళ్ళంతా మనమేదో తప్పు చేసినట్లు చూస్తున్నారు. మనం నిజంగా ఏదో చేశామని వీళ్ళకు తెలీదు. అదే మన గర్వం" అంటూ సీటులో కూర్చుంది.

ఈసారి కావాలని తన నడుంచుట్టూ నా చేతిని తిప్పుకుంది. చాలాసేపు మాట్లాడకుండా చీకట్లోకి చూస్తూ కూర్చుంది. ఉన్నట్టుండి నా వేపు తిరిగి అంది.

"మీరు మీ భార్యని చాలా బాగా ప్రేమించగలరు" నేను ఆశ్చర్యపోయాను.

"మీకెలా తెలుసు?"

"ఈ కింది పెదవిని చూడండి. ఇంకా రక్తం చిమ్ముతోంది" అని నవ్వింది.

నేను సిగ్గుపడిపోయాను. నా స్థితిని గుర్తించిన దానిలాగా నా చేతిని నడుంకి మరింత దగ్గరగా లాక్కుంది. ఆమె కుడిరొమ్ము నా చేతిలో ఉంది. ఉద్రేకంతో ఒక్కసారి ఊగిపోయాను.

"భార్యభర్తల సంసారిక జీవితంలో ఇలాంటి ప్రయాణాలు ఎప్పుడో కలిసి వస్తాయి కదూ?" అంది.

నేనేం మాట్లాడలేదు.

"బాగుందా?" అనడిగింది ఉన్నట్టుండి.

చెయ్యి వదిలేశాను.

ఆమె కళ్ళ కొనలతో నవ్వి "నేనడిగింది ముద్దు సంగతి"

నాకు నవ్వొచ్చింది - "ఇంకా నా కుడి చెంప రక్తం చిమ్ముతూనే ఉంది" అన్నాను. చీకట్లో ఆప్యాయంగా చెంప తడిమింది. నా చెయ్యి మళ్ళీ బిగుసుకుంది.

అంగూర్ వచ్చిన డ్రైవరు గుర్రు తీస్తున్నాడు. కొత్త డ్రైవరు నడుపుతున్నాడు బస్సు కూడా బద్దకం వదిలి చీకట్లో పరుగులు తీస్తోంది. **ఉన్నట్టుండి నా ఆలోచనలు హఠాత్తుగా భయంకరమైన మలుపు తిరిగాయి.**

ఎలాగో చెప్తాను. మీరాతో పవిత్రమయిన బాంధవ్యాన్ని ఊహించుకున్నంతవరకు, ముందు జీవితంలో మాదని చెప్పుకునే ఇల్లు, భార్యతో సినిమాకి వెళ్ళే ఘట్టాలు, వెన్నెల రాత్రి మీరా కట్టుకునే పట్టు చీరె, ఆమె మెడలో కట్టే మంగళ సూత్రం, పెళ్ళి పందిరి ఇవన్నీ కదిలాయి. కానీ అంగూల్ చీకట్లో అడగని ముద్దు, మంచురాత్రిలో కోరికల్ని జివ్వున లేపే కౌగిలింత, మీరా గుండె మీద ఆనుకున్న కుడి చెయ్యి, ఆలోచనల్ని మరొక వేపు పరుగులెత్తించాయి. అందమయిన ఆలోచనల్ని జోకొట్టి తాత్కాలికమయిన ఉద్రేకాన్ని మేలు కొలిపాయి. **పవిత్రమైన ఆలోచనలు మేఘాల్లో విహరించే హంసల్లాంటివి. ఉద్రేకాల చుట్టూ వయసు ఎదుర్కొనే ఆలోచనలు విచిత్రమయినవి. అవి భూమికి అతి దగ్గరగా ఎగిరే కాకుల్లాంటివి.**

అతి సులువుగా, అనలోచితంగా నా కౌగిట్లో ఒదిగిపోయిన ఈ మీరా నా జీవితంలో వహించనున్న పాత్రకి అర్హురాలేనా? ఒక రాత్రి ప్రయాణంలో, కొన్ని గంటల స్నేహంతో సంపాదించుకోగలిగిన ఈ సాన్నిహిత్యం శాశ్వతంగా నిలుపుకోగలిగిందేనా? ఇది ఈమె స్వభావమేమో! ఇలాంటి అనుభవాలు ఈమెకు చాలా ఉన్నాయేమో! అతి సులువుగా సంపాదించుకున్న ఈ అనుభవాలకి మనస్సు పెద్ద విలువల్ని కట్టదు. ఆలోచించిన కొద్దీ మీరా నా మనస్సులో నిర్మించుకున్న స్థాయినుంచీ జారిపోతోంది. అపురూపమయిన అనుభూతి స్థాయి నుంచీ అశాశ్వతమయిన అనుభవం స్థాయికి ఆ చీకటి రాత్రి జారిపోతోంది.

మీరా నా భుజం మీద నిద్రపోతోంది. బస్సు కుదుపికి లేచి "అబ్బ! చలివేస్తోంది. నన్ను మరీ దగ్గరగా లాక్కోండి" అంది, లాక్కున్నాను. ప్రేమ వివాహానికి విడాకులిచ్చి నా మనస్సు కోరిక, అనుభవాన్ని గురించి ఆలోచిస్తుంది. ఆమెని భువనేశ్వర్ తీసుకుపోవాలి. అక్కడ మంచి హోటళ్ళునాయో లేదో! రెండు రోజులు కలిసి ఉంటే చాలు. ఆ తరువాత విడిపోయినా ఫరవాలేదు. నేనూహించినంత

సుఖాన్ని మీరా ఇవ్వగలదని ఆ కౌగిలి సాక్ష్యం చెప్పింది. శాలువా ఇద్దరి మీదకి లాగి - ఈ సారి రెండో చేతిని ఆమె రొమ్ము మీదకి పోనిచ్చాను. గుండెల మీద వెచ్చదనానికి ఆమెకి తెలివొచ్చింది. పెదాల మీద సన్నటి చిరునవ్వు తెలిసింది.

"రసికులే మీరు!" అంది మెల్లగా.

ఆ నవ్వుతో మిగతా ఆలోచనలన్నీ చెదిరిపోయాయి. మీరా శరీరం నాక్కావాలి. ఈ అనుభవం చాలు. "పెళ్ళి" - అవును అది వేరే విషయం. ఇలా నా మనస్సుని నచ్చ చెప్పుకున్నాను.

డెంకనాల్ దాటి కుంతలీ దగ్గర డ్రైవర్‌తో పాటు కొంత మంది టీ దుకాణానికి దిగారు. కానీ నా చేతులు తియ్యాల్సి వస్తుందేమోనని భయపడి బస్సు దిగలేదు. ఆమె నాజూకయిన పెదవుల్ని ముద్దుపెట్టుకోవాలని పదేపదే అనిపించింది. ఇంకా కొద్ది సేపట్లోనే తెల్లవారుతుంది. భువనేశ్వర్ చేరగానే `రాజమహల్` చేరుకుంటాం.

ఆ తర్వాత... ఆ తర్వాత మళ్ళీ చీకటిలాంటి కోరిక....

చౌద్వార్ లైట్లలో కళ్ళిప్పింది మీరా. చుట్టూ చూసి - "చాలా దూరం వచ్చేశామే!" అంది.

నా ఆలోచనలు వంకర తిరగగానే నా గొంతులో ఇదివరకటి బలం పోయింది. వణకడం గమనించి "వణుకుతున్నారేం?" అంది.

"చలి చలి" - అన్నాను **కోరికతో మలినమయిన నవ్వు నవ్వుతూ.**

"ఇంక అయిదారు మైళ్ళలో కటకం వచ్చేస్తుంది" అంది.

కటకం దగ్గరవుతుందనగానే ఆమె కంఠంలో దిగులు గమనించాను. "వస్తే రానీ, నాతో భువనేశ్వర్ వస్తున్నావు నువ్వు" అన్నాను ధైర్యంగా.

అదే మొదటిసారి `నువ్వు` అనడం - ఆశ్చర్యపోయింది. నా కంఠంలో నిశ్చయానికి. "ఎందుకు?"

సమాధానం చెప్పలేక ఆమె శరీరాన్ని గట్టిగా దగ్గరకి లాక్కున్నాను. అంతవరకు తనకు తెలియని విషయమేదో శరీరానికి జరిగినట్లు ఆశ్చర్యంగా చూసి తనని విడిపించుకుంది. జాకెట్టునీ, చీరని సవరించుకుని శాలువా కప్పుకుంది. చారలు చారలుగా మెరుస్తూ చౌద్వార్ వెలుగుల్ని చూస్తూ కూర్చుంది.

"నేను కటకంలో దిగాలి" అంది.

"సరే. అయితే నేనూ దిగుతాను"

"ఎందుకు?"

ఎందుకా? ఎలా చెప్పాలి "రాత్రి మనం మాట్లాడుకున్న విషయాన్ని మీ అమ్మతో మాట్లాడటానికి" ఆమె ఆశ్చర్యంగా నావేపు చూసింది.

"పెళ్ళి గురించి" అనలేక అనలేక అన్నాను.

మీరా నవ్వింది. జుజుమురా చీకటి తెల్లబోయే నవ్వు కాదు అది - చౌద్వార్ వెలుగు సిగ్గుపడే నవ్వు. ఆ నవ్వులో సందేహం ఉంది, సంకోచం ఉంది.

"వద్దు నా మాట వినండి. మళ్ళీ మనం కలుస్తాంగా?"

"ఎప్పుడు? ఎక్కడ?"

ఆ ప్రశ్న వినిపించనట్టు కిటికీ వేపు తలతిప్పుకొనే కూర్చుని ఉంది. ఆ ప్రశ్నకు సమాధానం వెదుక్కునేలోగానే కటకం వచ్చేసింది. చిన్న చిన్న ఇళ్ళు కూరుకుపోయినట్టుగా, హఠాత్తుగా, వీధులు మలుపులు తిరుగుతూ, ఒక పద్ధతి మరచిపోయి, దానంతటదే పెరిగిన జలచరంలాగ ఉంది కటకం. ఊరింకా నిద్రలేవలేదు.. నా పక్కన మీరా కదులుతోంది.

"నిన్ను దిగనివ్వను" అన్నాను. చేజిక్కిన అవకాశాన్ని వదులుకోవడం ఇష్టంలేని అవకాశవాదినయాను. రాత్రి కలబోసిన ఉద్రేకాలకు ఆటవిడుపు లేనిదే నిద్రపట్టదు.

మీరా జాలిగా నా వేపు చూసింది. "నిన్ను వదిలి పెట్టను అనే వ్యక్తిని చూసి భార్య ఎంత గర్వపడుతుందో తెలుసా?" అంది నవ్వుతూ.

హఠాత్తుగా చెయ్యి వదిలేశాను. ఆ బాంధవ్యం ఎందుకో ఇప్పుడిహ గుర్తు చేసుకోవడానికే రుచించడంలేదు.

ఒక్క కుదుపుతో మరిచిపోయిన గమ్యస్థానంలో ఆగినట్టు దూకి ఆగింది బస్సు మీరా లేచింది. సగం కోపంగా, సగం అసహనంగా "మీరా?" అన్నాను.

నా వేపు జాలిగా చూసింది, ఆ కళ్ళలో కన్నీరుంది. "బాగుంది....చాలా సేపయి కూర్చున్నాం. కిందకు దిగనివ్వరా?" అంది.

ఇద్దరం దిగాం. "ఏమిటి నీ ఉద్దేశం? రాత్రంతా ఆలోచనల్తో రెచ్చగొట్టి ఇప్పుడు హఠాత్తుగా మాయమవుతావా?"

మీరా మాట్లాడలేదు.

దిగే ప్రయాణీకులంతా హడావుడిలో పడ్డారు. సగంపైగా బస్సు ఇక్కడే ఖాళీ అయిపోతుంది.

"ఇక్కడ అరగంట పైగా ఆగుతుంది. అలా నడుద్దాం పదండి" అంది చెయ్యి పట్టుకుని. మాట్లాడకుండా నడిచాను.

కటకం ఇంకా నిద్రపోతూనే ఉంది. ఆనాటి మా నడకకి సాక్ష్యం ఉదయం చల్లగాలి, ఇంకా మిణుకు మిణుకు మంటున్న మున్సిపాలిటీ దీపాలు.

"ఇప్పుడు చెప్పు" అన్నాక నాలుగడుగులేశాను.

"నేను మీతో రాలేను. నన్ను క్షమించండి" అంది. ఆమె చెయ్యి అనుకోకుండా నా చేతిని గట్టిగా పట్టుకుంది.

నాకు కోపం ముంచుకొచ్చింది.

"నా మీద అప్పుడే అంత హక్కును పెంచుకున్నారా? మిమ్మల్ని చూస్తూంటే నా కెంతో గర్వంగా ఉంది"

"నన్ను ఆటపట్టించడానికి ఈ నాటకం ఆడానా? అయితే నీ స్వభావం..." తర్వాత నన్ను మాట్లాడనివ్వకుండా నోరు మూసింది.

"అవును. నాటకం ఆడాను. కానీ మిమ్మల్ని ఆట పట్టించడానికి కాదు. ఒక అపురూపమయిన అనుభవాన్ని సంపాదించుకోడానికి. మిమ్మల్ని మనసారా క్షమాపణ కోరడానికే ఇప్పుడు నడిపిస్తున్నాను. కారణం అడక్కుండా నన్ను క్షమించి మరిచిపోగలరా?"

"నీకు పిచ్చెక్కిందా ఏమిటీ? ఇంత జరిగాక నిన్ను వదిలిపెడతాననుకున్నావా? - నువ్వు..."

"నాకూ మిమ్మల్ని వదిలి పోవాలని లేదు. చిన్నతనంలో, కాస్త వచ్చిన రోజుల్లో చెట్టాపట్టాలేసుకు నడిచే భార్యాభర్తలని చూస్తూ - ఇలాగా నా రోజులు గడవాలనుకునేదాన్ని. నాకు కారుల్లో తిరగాలని, బంగ్లాల్లో బ్రతకాలనే కోరికలుండేవి కావు. అందరూ తిరిగే ఈ కటకం రోడ్డు మీద ఓ ఉదయం నా భర్తతో ఇలా తిరగాలనుకోవడం పగటి కలకాదుగా?"

"ఇప్పుడు తీరుతోంది కదా?"

"అవును. మీరే నాకా అదృష్టాన్నిచ్చారు. జీవితంలో కనీసం భర్త సరసన ఒక్క రాత్రయినా ఇలా గడపాలనుకున్నాను. ఆ అదృష్టాన్ని మీరు కలిపించారు. మీకు చలివేస్తే దుప్పటి కప్పాను. మీ తలని ఒడిలో పెట్టుకుని మీ నిద్ర చెడిపోతుందని భద్రంగా కూర్చున్నాను. చలి వేస్తుందంటే మీరు నా భుజం చుట్టూ చేయివేసి దగ్గరికి తీసుకున్నారు. ఇద్దరం కొన్ని గంటలసేపు భవిష్యత్తును గురించి కలలు కన్నాం. మన సంసారం గురించి, పిల్లల గురించి తగాదా పడ్డాం. రాజీకి వచ్చాం. కలిసి భోజనం చేశాం. మీ కళ్ళు చూసి, మీ ఆకలిని గుర్తుపట్టి ఆయాచితంగా మిమ్మల్ని దగ్గరికి లాక్కుని ముద్దిచ్చాను. ఆనందంగా మిమ్మల్ని కౌగిట్లోకి తీసుకున్నాను. ఒంటరి

క్షణాల్లో ఇద్దరం ఆ అనుభవం గురించి సిగ్గుపడుతూ కబుర్లు చెప్పుకున్నాం. మీ అండ నాకున్నదనుకుంటూ మీ సరసన ధైర్యంగా నిద్రపోయాను. ఇదంతా భార్యా భర్తల సహచర్యంతో పొందే అపురూపమైన ఆనందం - **నా జీవితానికి ఈ ఒక్కరాత్రి చాలు"**

ఆ మాటల్తో నాలోని స్వార్థమంతా పటాపంచలయిపోయింది. నేను మళ్ళీ పాత మనిషయి పోయాను. అంగూల్ దాటాక నా ఆలోచనలన్నీ తప్పు. ఈ మీరా నాక్కావాలి.

"కాని మీరా! ఈ ఒక్క రాత్రి ఏం ఖర్మ. మన మధ్య ఇలాంటి రాత్రులు ఎన్నో ఉంటాయి. జీవితమంతా నేను నీతో ఉంటాను."

"అవును ఉండే మనస్సు మీకుంది. కానీ ఉంచుకునే అదృష్టం నాకు లేదు. మనం ఇంకో క్షణంలో విడిపోవాలి."

ఆమె గొంతు క్రమంగా గాఢ్గదికమయింది.

"ఎందుకని? ఎందుకని? చెప్పు" అన్నాను ఆవేశంగా.

"కారణం చెప్పను. చెప్పలేను"

"చెప్పి తీరాలి" ఇంకా మీరా మాట్లాడలేదు. ఆమె దారికి అడ్డు నిలిచి వంచిన ఆమె ముఖాన్ని రెండు చేతుల్లోకి తీసుకున్నాను. "మీరా - నాతో చెప్పవా?"

నా బుజ్జగింపుకి కరిగిపోయింది మీరా. నా చేతుల్లో మొదటిసారిగా భోరుమంది.

"మీతో రెండు మూడు అబద్దాలు చెప్పాను. **నాకు నా అనేవారెవరూ లేరు. నాకు లంగ్ కాన్సర్. అది తెలిశాక ఇటీవలే మా అమ్మ చచ్చిపోయింది"**

మున్సిపాలిటీ దీపాలు గుప్పుమని ఆరిపోయాయి. తలమీద ఎవరో బలంగా మోదినట్టయింది.

"మీరా!" అని అరిచాను.

"ఇష్! మెల్లగా! ఎవరయినా వింటారు" అంది - భర్త చిలిపిదనానికి అదిలించే భార్యలాగ.

"ఇది నాకు ముందే ఎందుకు చెప్పలేదు?"

మీరా నవ్వింది. "చెప్తే ఏం చేసేవారు. చెప్తే ఈ రాత్రి కూడా నా జీవితానికి కరువయేది. ఇప్పుడు కనీసం ఒక రాత్రయినా నా జీవిత భాగస్వామిని ఎంచుకన్నాను. వైవాహిక జీవితాన్ని ఒక్కసారయినా రుచి చూశాను. రేపే నాకు ఆపరేషన్. ఆ తర్వాత ఏమవుతుందో నాకు తెలుసు. ఇప్పుడిక ఏమయినా ఫరవాలేదు."

దుఃఖంతో, బాధతో, నిస్సహాయతతో నా గొంతు పెగలలేదు. ఈ వ్యక్తిని శాశ్వతంగా నాకు మిగల్చుకునే మార్గం ఉన్నదా అని ఆ స్వల్ప వ్యవధిలో మనసు ఆరాటపడుతోంది.

"ఈ నిజాన్ని మీ నుంచి దాచి ఉంచినందుకు నన్ను ఎప్పుడూ అసహ్యించుకోకండి. రేపు పెళ్ళయిగాక, మీభార్యతో గడిపే ఒంటరి క్షణాల్లో మరొక అమ్మాయి కూడా మిమ్మల్ని అంతే అభిమానంగా కావలించుకున్న విషయాన్ని గుర్తుచేసుకోండి. అప్పుడయినా నన్ను క్షమిస్తారు - నాకు తెలుసు"

"కానీ మీరా! మీరా! ఇది ఘోరం"

"అవును. కానీ దానికి ఎవరూ బాధ్యులు కాదు. నా గురించి ఎక్కువ ఆలోచించకండి. ఆలోచించినా ఏమీ చెయ్యలేరు"

"నేనిక్కడే ఆగిపోతాను. నీ ఆపరేషను అయేవరకు ఉంటాను".

ఆమె తుళ్ళిపడింది. "వద్దు. వీల్లేదు - మీరు వెళ్ళాలి. ఇప్పుడే, ఈ బస్సులోనే వెళ్ళాలి."

"మీరా! నా మాట విను. నీ... నీ... భర్తగా ఈ కష్టంలో ఆదుకునే హక్కునాకుంది"

ఆమాటకి ఆమె ముఖం మరింత ఆర్ద్రమయింది. నా పట్ల ఆమెకి వెర్రి అభిమానం ముంచుకు వచ్చింది. నా చెయ్యి గట్టిగా పట్టుకుని "చాలు. ఆ ఆలోచన చాలు నాకు. మీతో అందమయిన అనుభవాన్ని పంచుకున్నాను. కానీ ఈ పీడకలని పంచుకోడం ఇష్టం లేదు. ఈ మీరా మీకు చాలా ఆనందంగానే గుర్తురావాలి. పెద్ద శాపంలాగ కాదు. ప్లీజ్. ఇది నా ... కాదు - మీ భార్య కోరిక."

సెంటిమెంటుకి ఎంత బలం ఉందో ఆ క్షణాల్లో అర్థమయింది నాకు. ఇద్దరం కళ్ళనీళ్ళు కారుస్తూనే ఉన్నాం. క్రమంగా దూరపు ఆకాశం తెల్లబడుతోంది. మాకు తెలియకుండానే వెనక్కి తిరిగాం. బస్సులోంచి ప్రయాణీకులంతా దిగిపోయారు.

"ఈ టీ కొట్టులో మంచి టీ దొరుకుతుంది. రండి. రాత్రి మీకు బాగా నిద్రలేదు. కాస్త ప్రశాంతంగా ఉంటుంది"

ఆమె చేయి అందించిన 'టీ'ని యాంత్రికంగా తాగాను. నేనలాగే నిలబడి ఉంటే నా జేబులోంచి పర్సు తీసి డబ్బు చెల్లించింది.

బస్సు దగ్గర్కికి వస్తూంటే ఒక్క సారి ఆపి "మీ మనస్సులో ఏ చెడు ఆలోచనతోనూ నా పేరు కలవడం ఇష్టం లేదు. ఈ మీరా ఏదో కుంటిసాకు చెప్పి తప్పించుకుని ఉంటుందని మీకు అనిపించవచ్చు. ఏం అలా అనిపిస్తోందా?" అంత దుఃఖంలోనూ లేని నవ్వు తెచ్చి పెట్టుకుని చూస్తోంది.

నా మనస్సు మొద్దుబారి పోయింది. ఆమె ముఖం చూసి ఆమె అబద్ధం చెపుతోందని అనుకోలేదు. కానీ మనస్సు నిప్పు తొక్కిన కోతిలాంటిది. ఏ బలహీనపు స్థితిలోనయినా ఆ ఆలోచన వస్తుందేమో.

"మళ్ళీసారి వచ్చినప్పుడు ఆస్పత్రిలో వాకబు చెయ్యండి. మీ మీరా లేదని వాళ్ళ రికార్డులు సాక్ష్యం చెప్తాయి"

"మీరా!" గుండె గొంతులో కదిలింది.

డ్రైవరు హారన్ మోగిస్తున్నాడు.

"ఇంక బస్సు ఎక్కండి. మీతో నా ప్రయాణం ఇంతటితో సరి. ఇంకా మీరు ముందుకు పోవాలి."

"ఇక్కడ నన్నూ ఆగనీ మీరా! నేను..."

"ప్లీజ్"

చెయ్యి పట్టుకుని పసిబిడ్డనిలాగ బస్సెక్కించింది. తేలికయిన ఆమె సంచిని అందించాను.

నా చెయ్యి పట్టుకుని నీళ్ళు నిండిన కళ్ళతో అలాగే గమనించి "గుడ్ బై మై హజ్బెండ్ థాంక్స్" అని బస్సు దిగిపోయింది.

ముందుకు దూసుకుపోయే బస్సు దూకుడులో నీళ్ళు నిండిన మీరా ముఖం కనిపించింది.

ఈసారి భువనేశ్వర్ వచ్చినప్పుడు కటకంలో ఆగి మీరా చెప్పినట్టే వాకబు చేశాను. డిసెంబర్‌లో మేం అనుకున్నట్టు పెళ్ళయితే జరగలేదు కానీ క్రిస్టమస్ రెండు రోజులుందనగా మీరా కన్ను మూసింది.

శంబల్‌పూర్ బస్సులో ప్రయాణం చేస్తూ జుజుమురా వచ్చినప్పుడు ఒక్కసారి గుర్తు చెయ్యమని కండక్టరుతో చెప్పాను. కళ్ళిప్పేసరికి బస్సు ఇంకా నడుస్తోంది. కండక్టరుని అడిగాను. జుజుమురా వెళ్ళిపోయిందన్నాడు.

ఒక అపూర్వమయిన అనుభవాన్ని 'మీరా' రూపంలో ప్రసాదించి నా దారినుంచీ సవినయంగా తప్పుకుంది జుజుమురా.